

Radost, služba, smíření

S Jakubem Františkem Sadílkem OFM rozmlouvá Pavlína Bílková

Na jaře jsme se setkali při bohoslužbě, kterou jsi v Hájku sloužil za naši fakultu. Potěšil mne Tvůj zájem o dění zde. V jaké době jsi tu studoval a jak jsi tenkrát fakultu vnímal?

Na fakultě jsem se ocitl dvakrát. Poprvé to bylo po bohosloveckém konviktu v Litoměřicích v letech 1998–2000 a podruhé po vojně a vstupních dvou letech u františkánů od roku 2003 do roku 2006. Přiznávám, že zvláště v prvním období mne více ještě zajímala „akce“ a „ortopraxe“, než studium jako takové. Měl jsem mezi bohoslovci kamarády, se kterými jsem chodil navštěvovat vězně, rozlévat polévku chudým k sestřám Matky Terezy, doprovázel jsem závislé na alkoholu od Apolináře na plavání, spolu-vedl společenství mladých na Smíchově, hrál jsem fotbal, no prostě na školu toho času moc nezbyvalo...

V mezidobí se na fakultě udály velké změny. Byl jsem v té době na vojně a ve vstupní formaci u františkánů. Již před odchodem na vojnu jsem vnímal potřebu nějakého posunu, pokud mělo studium i příprava na kněžství dál být součástí teologické fakulty a UK. Zůstává pro mne otázkou, zda je pro všechny kandidáty kněžství nutné mít magisterský titul. Trochu mne mrzelo, že tehdejší změny na fakultě přinášely mezi bohoslovce v semináři rozdělení. Zdá se mi, že jak mezi pedagogy, tak mezi bohoslovci se občas ztrácel vzájemný respekt a bratrská láska. Že jsme mezi sebou o tom nedokázali mluvit s větší kulturou a vzájemným pochopením. A taky myslím, že někteří kluci v semináři trochu zapomněli, kvůli Komu tam jsou, a nevěnovali tolik času bratrství, formaci a duchovnímu životu.

Jsem také rád, že na fakultě vznikl obor dějin křesťanského umění.

V druhém období jsem byl již uvědomělejší. I přerušení studia a praxe mi pomohlo zorientovat se, které z předmětů se mi do života a praxe budou hodit a které je třeba „jen absolvovat“. Rád vzpomínám na dogmatiku, biblistiku, ale i na tělocvik s doc. Karlem Kozlem, který nám dodával entuziasmus pro studium pod heslem: „Ve zdravém těle zdravý duch.“ Dokázal naučit lásce k tělocvikovi i ty, kteří nebyli zrovna rození atleti. Také rád vzpomínám na mnohé skvělé učitele, vlastně na většinu. Zvláštním zážitkem bylo setkání s profesory, kteří měli takový nadhled jako např. Karel Vrána, Ludvík Armbruster, Jaroslav Med či Jan Heller. I když se ne vždy drželi učební osnovy, hodiny s nimi byly zážitkem.

Vedle fakulty ovlivňoval Tvoji formaci také seminář a řád menších bratří. Čím Tě každá z těchto realit ovlivnila, co Ti přinesly?

Seminář mi dal mnoho krásných přátelství. Z mnohých se pak stali diecézní kněží, někteří založili rodiny. Rozšířilo to můj pohled na církev. I teď mi to pomáhá vnímat, že tu nejsme jen my františkáni nebo řeholníci, ale i kněží na farách, kteří to v mnohém mají o dost těžší, zvláště když se setkáváme s kněžími v náročných podmínkách v pohraničí při misiích. Musím říci, že prostředí kláštera mi pak přišlo pro mne o něco více přirozenější než seminář, protože bylo spojené více i s konkrétní realitou života komunity, farnosti, pastoračí, službami v klášteře. Ale vzpomínám na toto období moc rád.

Jak pokračovala Tvoje cesta po ukončení studií a vysvěcení?

První místo bylo Uherské Hradiště. Pan kardinál Vlk po mém vysvěcení ohlašoval od ambonu, kde budou kněží sloužit, a u mne říkal, že „mne vysílají

Přes všechny ubohosti a slabosti se snažíme pomáhat, jak to jde.

z Prahy na misie na Moravu“. Tři krásné roky na Slovácku a pak mne nový provinciál zavolał ke službě formace a při tom jsem byl nejprve kaplanem u Panny Marie Sněžné a pak moderátorem farnosti sv. Anežky na Spořilově. Na Spořilově to bylo také moje první pastýřské místo jako duchovního správce. Nikdy jsem nechtěl být farářem, ale než za mnou provinciál přijel do Říma, kde jsem byl na studijním a formačním pobytu, tak mi Pán Ježíš často připomínal pastýřské texty z bible, že jsem se nechal oběma přesvědčit.

Jsi provinčním ministrem, tedy představeným vašeho řádu v naší zemi. Jak vnímáš poslání vašeho řádu v české církvi dnes?

Je fakt, že františkánská spiritualita vchází obzvláště díky papeži Františkovi dost ve známost. Přes všechny naše ubohosti a slabosti se i my snažíme pomáhat v české církvi, jak to jde. Máme 12 farností kolem našich 6 konventů a poutní místo Hájek u Prahy. Krom farní služby máme ještě jiné úkoly jak na národní úrovni, tak kolem našich konventů. Více našich bratří pracuje v nemocnicích nebo sociálních službách (s duchodci, terminálně nemocnými, drogově závislými atd.). V Moravské Třebové s bratřími ve 3 domech bydlí asi 70 lidí, z nichž mnozí přišli úplně z ulice, jiní přišli o byt atd. V Liberci máme při komunitě tzv. Dům přijetí pro muže, kteří si chtějí odpočinout a pobýt nějaký čas s komunitou bratří. Pak se staráme o františkánské terciáře, organizujeme týdenní evangelizace zvláště v sudetských oblastech naší země, pořádáme poutě i obnovy pro mládež... Je toho někdy celkem dost a do toho se snažíme trochu i modlit.

Hovoříš o konkrétních službách. Myslím, že také mnoho aspektů františkánské spirituality je pro nás dnes v katolické církvi aktuální. Zdá se mi, že třeba o radosti nebo bratrství toho v kostelích moc neslycháme...

To jsou skutečnosti, které se nedají moc přikázat, ale jsou pro život důležité. Buď je na někom radost vidět, září z něj, nebo z nějakého společenství, nebo ne. A pak to nespraví ani dobré kázání, i když je fakt, že může inspirovat. A to dělá hodně i papež František.

Jsi aktivně zapojen do iniciativy smíření, spojené s výročím 400 let od bitvy na Bílé hoře. Mohl bys tuto iniciativu představit? Čím je pro Tebe důležitá?

Téma smíření se mne dotýká obecně. A vztah s křesťany z jiných církví pro mne byl taky vždycky důležitý. Přišel jsem k víře díky protestantské misii. Když za námi přišli někteří naši přátelé protestanti, že by stáli o akt smíření okolo výročí 400 let od bitvy na Bílé hoře, vnímal jsem to jako „hrozenou rukavici“ a důležitou věc. Pro mnohé naše nekatolické bratry je to stále živé a bolestivé téma. Organizátor iniciativy, kazatel David Loula, se předtím na jednom společném setkání křesťanů z různých církví omluvil za hříchy husitů vůči katolickým klášterům a řeholníkům. Někdo řekne, že je to už dlouho nebo že se nemůžeme omlouvat za předky. Ale mne se to dotklo. Žiju v klášteře, který byl vyvražděn zfanatizovaným protikatolickým davem. Byli to moji bratři, co zde v klášteře přišli o život. Žiju v prostorech, kde žili, chodili, modlili se. Když se nám David přišel do komunity omluvit, bylo to hodně silné. Papež Jan Pavel II. se mnohokrát omluvil za hříchy z minulosti a František také. Je to uzdravující. Tak jsme cítili, že se máme vzájemně omluvit i za události spojené s bitvou na Bílé hoře, zejména za její bolestné důsledky. Od té doby máme mnoho hezkých aktivních kontaktů s pastory z mnoha sborů a pořádáme spolu misie a modlitby v různých městech. I Ježíš se modlil za jednotu, aby svět uvěřil. A také říkal, že když má tvůj bratr něco proti tobě, máš nechat svůj dar na oltáři a jít za ním.

Slovo na závěr?

Možná zakončím slovy sv. Františka, která psal sv. Antonínovi na otázku, zda se má věnovat teologii: „Bratru Antonínovi, mému biskupovi, přeju spásu já, bratr František. Souhlasím, abys přednášel bratřím posvátnou teologii, jen když při této činnosti nepotlačíš ducha svatě modlitby a zbožnosti, jak stojí v řeholi. Buď zdánliv.“

